

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institvtiones Morales

In Qvibus Vnivers[a]e Qvaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1612

23 De pollutione voluntaria.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14014

De Pollutione voluntaria.

CAPVT XXIII.

Primo notandum, Hoc peccatum esse contra rectam rationem; quoniam effunditur semen humanum voluntarie extra copulam matrimonialem, quod tamen est à natura institutum ad conjugalem copulam, ut proles inde legitime nascatur, alatur, & educetur.

Secundo notandum, pollutionem posse contingere, vel in vigilia, vel in nocte in somno.

Primo quaeritur, An pollutiones voluntariae sint eiusdem speciei? Respondeo, esse eandem speciem, si secundum se sumantur; quoniam omnes habent unam, & eandem deformitatem, & turpitudinem contra rectam rationem, & castitatem. Sic Caietanus *secunda secunda, question. 154. artic. 11.* Nauarrus *cap. 76. numer. 6.* Dixi, secundum se quoniam per accidens ratione alterius peccati adiuncti, possunt esse diuersae speciei. Verbi gratia: Polluit se quis ex delectatione voluntaria, quae delectatur in delectatione copulae, quam desiderat habere cum cognata, vel cum Moniali, vel cum Coniugata, vel cum Puella virgine; tunc illae pollutiones distinguuntur specie ratione circumstantiae adiunctae, nimirum ratione morose delectationis, aut desiderij deliberati circa materiam, & obiecta distincta: at pollutiones, ut pollutiones sunt, specie non differunt. Item, polluit se quis votum Castitatis habens, sit pollutio sacrilega, quoniam sit contra votum Castitatis: nam votum Castitatis includit promissionem abstinendi, ab omni luxuria actu. Polluit item se quisquam in loco Sacro, committit etiam Sacrilegium; quoniam pollutio illa est contra sanctitatem debitam loco Sacro. Item polluit se aliquis coniugatus, illa pollutio non est tantum simplex fornicatio, sed habet adiunctam illam turpitudinem, quae est contra Castitatem conjugalem, & contra Matrimonij bonum: ideo in confessione oportet exprimere has circumstantias annexas pollutioni.

Secundo quaeritur, An pollutiones, quae cum aliquo consorte habentur, distinguantur specie ratione diuersi consortis? Respondeo, omnes pollutiones, ut pollutiones sunt, esse eiusdem speciei, & per accidens distinguuntur specie, quando habentur cum aliquo consorte, quatenus habentur ex desiderio deliberato habendi copulam cum illo, vel quatenus oriuntur ex venereo, & libidinoso tactu consortis, vel quatenus inuitant, & inducunt consortem ad peccatum; quoniam haec omnes circumstantiae pro varietate consortis, specie distinguuntur. Sic Caietanus, & Nauarrus *locis citatis.*

Tertio quaeritur, An pollutio sit peccatum secundum se? Ratio dubitandi est, quoniam aliquando non est peccatum; quia in aliquo casu est indirecte tantum, & non in sua causa praesumpta. Respondeo, pollutionem voluntariam esse secundum se peccatum; quoniam ex obiecto suo & natura habet turpitudinem contra rectam rationem, nimirum seminis humani effusionem extra copulam conjugalem, cum tamen illud sit à natura institutum ad proles per legitimum Matrimonium generationem. Et quando obijciuntur. In aliquo casu, quando est solum indirecte, & non in causa praesumpta, non est peccatum, ergo non est secundum se peccatum. Dico argumentum nihil probare, quoniam cum dicitur, est secundum se peccatum, intelligitur, cum omni defectu circumstantiae debita; nam etiam tutum est secundum se malum, & tamen iurari in extrema necessitate est licitum. Item homicidium innocens est secundum se malum, & tamen in bello occidere licet innocentes, iuxta ea, quae diximus supra de bello. Item occidere seipsum, est malum secundum se, & tamen licitum est vitam periculo mortis exponere pro Principe, pro Cognato, pro Amico. Item malum est secundum se, votum, promissionem, iuramentum frangere, & tamen aliquando

est licitum non seruare, quando materia est impeditiva maioris boni. Sic pollutio est mala secundum se, & tamen in aliquo casu non est mala, ut dicemus, quando non deest semper debita circumstantia.

Si roge, quando est mala? Dico: tunc est mala, cum est voluntaria in se, tunc directe, siue formaliter. Item est mala, si sit intenta in aliqua causa, quae sit ex se ordinata ad pollutionem, aut quam aliquis ordinat ad polluendum se.

Quarto quaeritur, An quoties prauidetur secutura pollutio ex aliqua causa, eo ipso sit mala, si causam illam non vitamus, etiam si pollutionem non velimus in se, nec causam illam ordinemus ad hoc; ut pollutio sequatur. Sit exemplum: Audit quis confessiones, aut preparat lectiones, vel conciones contra res turpes, & prauidet secutura in se pollutionem, non tamen eam vult in se, nec in causam; quoniam non audit Confessiones, aut preparat praedicationes, ut se polluat, aut pollutio illa impuretur culpa eo ipso, quod non omittatur Confessiones, vel Conciones, vel praedicationes? Respondeo: Quoties quis Ius habet ad causam, ex qua secutura prauidetur pollutio, non tenetur vitare illam causam, si pollutio impediatur, dummodo non velit pollutionem in se, nec videat probabile periculum consentiendi in ea, nec ordinat illam causam ad pollutionem. Verbi gratia: Audit Parochus Confessiones, aut praeparat conciones, aut is, cuius est officium legere cathedram lectionis, aut disputationem habere, non tenetur ista vitare, quoniam prauidet pollutionem ex istis secutura. Similiter si quis tenetur equitare, aut iter facere equitando, non tenetur desistere, tamen si prauidet pollutionem secutura ex mortu factu ob cursum equi; quoniam quado aliquis efficitur indirecte sequitur ex causa, non imputatur culpa, nisi quando polluitur, & debemus vitare illam causam, ut docet S. Thomas *1. 2. quasi 6. art. 3.* At ut habemus audiendi Confessiones, conciones habendi, ergo non tenemur vitare. Quod si non tenemur, ergo pollutio inde secuta non imputatur culpa nobis. Ita Caietanus *Tom. 1. Opuscul. Tractat. 22. Et in Summa. verbo Pollutio.* & Nauarrus *capit. 76. numer. 7.*

Quinto quaeritur, Quid dicendum, quando non habemus ius, vel obligationem ad id, unde prauidetur secutura pollutio, sed tantum est nobis vitale illud facere, an tunc imputabitur culpa nobis, si non vitamus, unde prauidetur pollutio secutura? Respondeo, non tenet nos vitare illud, si id est impeditiuum alterius maioris boni. Item si illud est nobis vitale, vel noxum nobis illud omittere. Exempli causa; licet quis ex officio non obligetur audire Confessiones, aut conciones habere ad populum, aut praedicationes, aut disputationes, licet tamen facit, etiam si prauidet, & non intendat pollutionem secutura; quoniam aliqui si omitteret ista facere, impediretur bonum aliorum multorum. Item si quis legit, aut disputat, vel audit, ut addiscat aliqua, licet facit, etiam si prauidet, & non intendat pollutionem secutura. Item licet Chirurgus, Barbitor, aut Medicus aspicit, aut tangit partes fornicatae, quae indigent curatione, & medicina. Similiter qui equitat, aut equitando iter facit, licet non ex officio, sed quia vitale sibi est, vel facit secundum morem sui similitum, & equalium, licet facit. Item, qui simplici, & sincero animo aspicit, aut alloquitur mulierem; quoniam est sibi vitale id facere, aut quando ipsa fornicata indiget, aut alius tertius eget, ut alloquatur. Idem dico de eo, qui experitur se ineptum effici, aut probabiliter credidit, se ineptum reddendum, si ab istis, & aliis similibus abstineat ob vitandam pollutionem, quam prauidet ortam inde. Atque idem iudicium est de eo, qui probabiliter, & honesta aliqua causa non abstinet ab istis, & aliis similibus, nimirum ne aditum, & ostium aperiat scrupulosis, & anxios cogitationibus, & dubijs vexantibus mentem; non peccant isti omnes praedicti, licet prauidet pollutionem secutura, dummodo non intendat illam, aut probabile periculum non incurrant consentiendi ei.

Sexto quaeritur, Quid dicendum de coniugatis osculantibus, aut amplexantibus se benevolentiae coniugalis causa, si praevideant inde pollutionem orituram, nec tamen eam intendunt, nec probabile periculum incurtunt consentiendi in ea? Respondeo, eos non peccare ad praedictam rationem, quoniam ius habent ad osculandum, & amplexandum se, aut saltem vile est illis mutui amoris signa ostendere: quod verum est, si inter eos coniugium sit iam consummatum, siue matrimonium tantum ratum: nam, ut dicam infra, oscula, & amplexus inter istos sunt liciti. communitate tamen videntur Auctores docere ista inter coniuges esse peccata, quando sunt cum periculo pollutionis inde secuturæ: quod videtur mihi intelligendum, quando illa sunt cum periculo consentiendi pollutioni, non autem quando ista sunt inter coniuges solum mutui amoris, & benevolentiae coniugalis gratia, & pollutio non intenditur, neque est consensus in eam. Et sit honesta causa osculorum, & amplexuum.

Septimo quaeritur, Quid dicendum de eo, qui patitur in se cogitationes rerum turpium, an teneatur eas abijcere eo solum, quod praevideat pollutionem ex eis secuturam, etiam si non intendat illam pollutionem, nec periculum sit consentiendi in eam? Respondeo, idem esse dicendum de cogitationibus, quod dixi de alijs factis, aut rebus, siue causis, ex quibus sequi solet pollutio: nam si ius habemus cogitandi de re turpi, nimirum propter confessiones audiendas, aut conaciones habendas, aut lectiones, aut disputationes, aut ob disendum, aut denique ob aliquam causam vilem, vel honestam, tunc non tenemur repellere eas cogitationes, sed licite cogitamus, & tunc pollutio inde secuta, non est voluntaria, sed solum permissa tempore, quo non tenemur eam euitare, & sic non imputatur nobis culpa.

Octavo quaeritur, In his omnibus quae diximus, an quando non adest nobis aliqua probabilis, vel honesta causa faciendi id, ex quo praevideatur pollutio non intenta secutura, teneamur illud euitare, alioqui si non euitamus, an imputetur nobis culpa pollutio, quae praevideatur secutura, licet nec ea intendatur, nec sit periculum consentiendi in eam? Respondeo, tunc nobis imputari culpam eo solum, quod non euitamus id, unde praevideatur secutura, sicut cum permittit mortem sui ipsius eo tempore, quo potest, & debet eam euitare, si permittit eam absque vlla causa probabilis, & iusta, peccat, & est homicida sui. Si autem permittat eam ex causa aliqua iusta, & honesta, licite facit. Exempli causa, cum permittit se mori, vel occidi pro Rege, vel Principe tuum, vel pro servanda patria, vel amico. Sic etiam cum permittit se quispian pollui ex aliqua iusta causa, vel honesta, non peccat, quoniam non tenetur causam illam vitare. Si tamen permittit sibi pollutionem accidere absque vlla causa iusta, vel honesta, tunc peccat, & in eo pollutio, quae sequitur ex causa illa praevisa, est voluntaria indirecte, quoniam tunc debet eam causam euitare, cum rationem iustam, vel honestam non habuit ad eam causam.

De Pollutione nocturna in somno contingenti.

CAPVT XXIV.

PRIMO quaeritur, An pollutio nocturna in somno contingens sit peccatum secundum se, vel in se? Respondeo, ex communi opinione, eam non esse peccatum in se, vel secundum se. Ita S. Thom. 2. 2. *quest. 154. art. 3.* & Caiet. *ibid.* & Tom. 1. *Opuscul. tract. 22. Sotus in 4. Diff. 12. q. 1. art. 7.* Maior in 4. *Diff. 9. q. 2.* Nauar. *cap. 16. num. 8.* & communitate omnes volunt dicere, quod pollutio quatenus accidit in somno, non est secundum se, vel in se voluntaria, & ita non est in se peccatum, sed quatenus fuit in causa voluntaria, nimirum in vigilia antecedenti, quoniam tunc in causa, in qua fuit voluntaria, imputatur culpa sicut ca-

terae actiones, quae in somno contingunt, ut sunt voluntariae in causa, possunt esse laudabiles & vituperabiles, licet ut in somno contingunt, laudem, aut vituperationem non habeant. v. g. pollutio nocturna, si fuit ante somnum intenta, vel procurata in aliqua causa ad eam ordinata, vel ex sua natura, vel intentione eius, qui somnum cepit, tunc est mala. Item si in vigilia fuit deliberatum desiderium, ut in somno accideret pollutio: Item si ante somnum non fuit intenta, post somnum vero approbatur, & placet, tunc est etiam mala, ut ait communis opinio, sicut si approbaretur, & placeret alicui homicidium, quod fecit dormiendo, aut perurium, aut mendacium, quod dixit in somno, tunc eo ipso quod approbaretur in vigilia, inciperet culpa imputari.

Secundo quaeritur, Quomodo non pollutio nocturna in somno contingens, cum fuerit ante somnum intenta, incipiat culpa imputari, an quando accidit in somno, an quando in vigilia datur causa, ut in somno proveniat? Ratio dubitandi est, quoniam si quando datur occasio, imputatur culpa: contra est, quia data semel occasione, potest accedere, ut pollutio non accidat impedita alijs ex causis: Item fieri potest, ut is, qui dedit causam, postea resipiscat, antequam dormiat, & doleat, quod causam dederit, & nihilominus in somno pollutio contingat. Respondeo, quod pollutio in somno contingens imputatur culpa secundum affectum, & voluntatem, is enim, qui dedit causam in vigilia, eo ipso, siue eveniat pollutio facta, siue non, reus est pollutionis, non secundum rem, quia nondum est re pollutus, sed secundum affectum, & ita si, antequam dormiat, doleat contritionem habens, tunc pollutio in somno secuta non imputatur culpa, sed sequitur tanquam effectus quidam naturalis, non tamen tanquam effectus male voluntatis, quae per penitentiam mutata resipiscit, & ita ille, qui resipiscit, peccavit secundum affectum, quem habuit pollutionis: sicut si quis proijceret telum ut aliquem occidat, & antequam perveniat telum ad eum, per penitentiam doleat, & resipiscit, tunc mors eius hominis imputatur illi in priori malo affectu occidendi, & reus est homicidij secundum affectum illum malum occidendi, quem habuit, licet postea mors alterius sit secuta ex actu teli tanquam causa naturali, naturaliter summi effectum producente nobis iniuri, aut voluntate nostra mutata.

Tercio quaeritur, An desiderare pollutionem in somno contingentem, ut natura lenetur, vel sanetur, non intendendo pollutionem ipsam, nec aliquid adhibendo, ut pollutio in somno sequatur, sit peccatum? Duae sunt opiniones, Prima asserentium, esse licitum hoc desiderium. Sic Nauar. *cap. 16. num. 7.* & probat multis rationibus. Sic etiam videtur sentire Siluester in *verb. Pollutio*, Angelus *eodem verb. num. 2.* Tabien. *verb. Communitate*, *q. 28.* & citat Rosellam. Sic Antonin. *par. 2. Tit. 6. cap. 3.* Secunda opinio est aliorum asserentium, non esse licitum. Sic Palud. 4. *Diff. 8. q. 3.* Adrian. 4. *q. 4. de Euchar.* Sotus 4. *Diff. 12. q. 4. art. 4.* Medina 12. *q. 74. art. 6.* Mihi probabilior videtur haec opinio secunda: quoniam pollutio est mala ex obiecto suo, & natura, ergo sicut non est licitum mihi desiderare, ut occidam alium in somno ob hereditatem consequendam, vel ob salutem, & liberationem alicuius, sic non est mihi licitum desiderare, ut in somno polluar ob salutem, vel ob levamen naturae. Item licitum est mihi desiderare levamen naturae, vel salutem, sicut licitum est desiderare hereditatem, vel victoriam, vel filium, non tamen desiderare mortem alicuius vel bellum iniustum, vel fornicationem, aut adulterium, ut consequar hereditatem, vel victoriam, vel filium. Item quod ex obiecto suo est malum, non desideretur futurum ad dandam eleemosynam, ex his patet solutio ad argumenta Nauarri, quae nihil probant.

Quarto quaeritur, An sit licitum alicui approbare pollutionem praeteritam, quae in somno contingit, & delectatur in ea ob levamen naturae, & salutem corporis? Duae sunt opiniones, Prima asserentium esse licitum. Sic Siluest. Angelus, Antoninus, Tabien. *ubi supra*, & Nauar. supponit